

de parel der middellandse zee

door Karel Hoekendijk ●

Het moet nog heel vroeg geweest zijn, toen ik die morgen gewekt werd met een zacht kloppen op mijn deur: „Signore, Signore!” Toen ik antwoordde, zei de vriendelijke stem: „Buona mattina, signore!” (Goeden morgen, mijnheer!). Daarna een geluid van zich verwijderende voetstappen door de lange, marmeren gang. Waar was ik ook weer? Waarom zo vroeg die stem die wekte? Door de openstaande balcondeuren glinstert de blauwe zee met vele, vrolijk-getinte scheepjes van vissers en als ik even later op het balkon buiten sta, zie ik de huizen van Amalfi, als een compositie van rose, napels-geel, veronese, blauw, als een droomstad, gebouwd uit irreële materie, als doorschijnbaar blank tegen bergen aan van sepia en blauwgrijze olijven. Het ligt daar zo blank en blond geboetseerd, roomkleurig in het jonge licht van deze morgen, als een wit wonder van schoonheid. — De fijne, geknippede bladeren van de palmen waaiëren in de frisse wind, die ruikt naar de zee. Amalfi, waar we zoveel van het zuidelijke mooi zagen. Maar nu gaan we verder, verder! De stoomboot ligt in de haven zacht te wiegen, gereed ter uitvaart. De boot die ons brengen zal naar Capri, „de blauwe Maandag der natuur” zoals Georg Asmus het geestig noemt. — Vaarwel Amalfi! Addio! Arrivederla! A presto ritorno! (Tot spoedig weerziens!) —

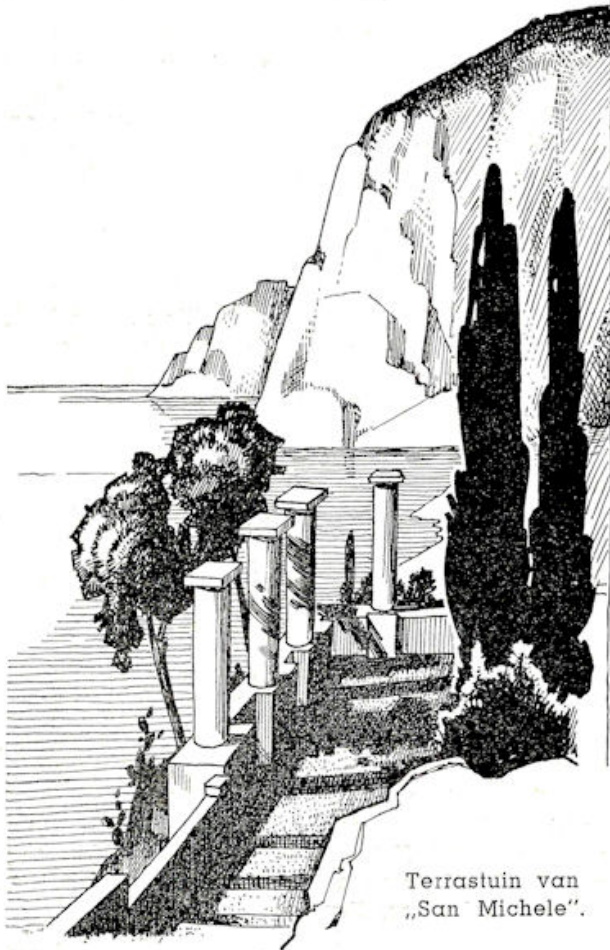
We varen de haven uit! Fris waait de wind door je haren. Vogels vliegen naar zee, vissers varen voorbij en steken hun hand ten groet uit. Addio! Buon giorno! (Vaarwel, goeden dag!) Een toerist, 'n Amerikaan, staat naast me aan de reling. Hij wijst over de zee naar de wijkende witte stad en zegt: Beautiful country! Ja, ja, u hebt gelijk! Het is inderdaad 'n mooi land. A presto ritorno! Addio! — Dan wendt de stuurman zijn boot om het kleine schiereiland heen en varen we langs de bizarre

rotsenkust met grotten en spelonken, door het water uitgebeten. Ultramarijn is het zeewater, waarin de boeg scherp een schuimend zog snijdt. We gaan langs imposante hoogten die steil steigerend in zee storten, waar de branding grommend gorgelt en schuim slaat tegen het blauw-zwart graniet. En daarboven, honderden meters hoog, hangen op nauwe terrassen, als zwaluwnesten geplakt tegen rotsen, kleine lieflijke dorpen met witte kerken, onwaarschijnlijk van plaats. Daar wonen, leven en sterven mensen en natuurlijk kinderen ook. O, je moet er niet aan denken, dat daar ook kinderen wonen en argeloos spelen rondom het huis. . . .

We varen Positano langs en Positano, waar we onlangs enige dagen doorbrachten. We herkennen het oude saraceense dorp met zijn witte moorse kerktoren tegen het donkere massief van de Monte Sant Angelo. — Een half uur later varen we links de Galli-, de sireneneilanden voorbij, met prachtige, paradijsachtige tuinen, waartussen Nyinski zijn sprookjesvilla bouwde. Ze liggen daar zo wonderlijk vredig en stil in dit serene morgenlicht, als vreemde prachtige bloemen die daar dromerig drijven in etherisch blauw. — Nog één eilandje, dan zwenken we het schiereiland van Sorrento om en zien ginds, recht vóór ons, de fijne contouren van Capri uit de zee oprijzen. Capri, het mooiste eiland der wereld! Neen, dit is geen versleten Baedeker-uitdrukking, maar realiteit. Groot is het eiland niet, maar relatief wel hoog. De toppen van de Monte Solaro, San Michele en Castiglione zijn nog bedekt door morgennevels. Daar ligt het stadje in het zadel tussen de bergen. Met een wijde boog komt de stomer de haven binnen en ligt weldra gemeerd aan wal. Hotelportiers staan in gelid en prijzen alle hun hotels als de mooiste van ligging en beste van keuken. Frans, Duits, Engels, Italiaans.

Muziek speelt! Nu maar gauw de havenstraat langs, de Grande Marina op, langs ontelbare winkels met bloedkoralen snuisterijen en fraai geciceleerde schelpen, naar de hotels. Vlug een kamer bestellen, bagage gedeponneerd. Hè, nu zijn we vrij om ons te bewegen, waarheen we willen. De zon glanst, het is nog niet warm nu, maar direkt genieten van een grote wandeling en alles intens genietend bekijken. De geasfalteerde straat omhoog naar het stadje Capri, de belangrijkste van de twee plaatsen die op dit eiland liggen. Ook hier bloeien duizenden rozen en leliën langs de wegen, waarover een zware bloemengeur reeds hangt. In de tuinen oleanders, cypressen, amandelbomen, mimosa's overal. Wijngaarden langs en tuinen met sinaas-appels (orange) en citrus-bomen (limone). De geur van citroenen in de zon is de speciale geur van de zuidelijke landen. Fraai gezicht deze takken tot de grond toe neerhangend onder het gewicht van duizenden gele citroenen. En overal, overal de décoratieve cacteen met grote, rode bloemen aan de kronkelende, ovale bladen tussen het wit van margrietenstruiken en het violet van clematis. Capri is één heerlijke, kleurige, geurige tuin winter en zomer door. En tussen de talloze exotische bloemen liggen half verscholen de villa's der rijken, gebouwd in meestal uitgesproken Oosterse stijl met witte koepeldaken, talrijke versierde loggia's en waranden,

Terrastuin van „San Michele“.

met prachtige poorten en koele, marmeren vloeren, geheel overlomerd door palmen en olijven. Er staan blanke klassieke beelden in de gazons en bij fonteinen, waar duiven koeren tussen blauwe irissen en bougainville. Een heerlijk oord om te wonen! s Zomers koel (in Aug. is de temperatuur niet meer dan 23°) en de winters zacht (in Febr. is de temp. 9°—15°). Men kan het gehele jaar door baden in zee en zonnebaden op het smalle strand tussen de rotsen. De gezondste lucht, die men zich maar denken kan. — Capri is zeer oud van geschiedenis. Vroeger was het een deel van het vasteland (schiereiland van Sorrento). De Phoenicieërs, Saracenen, Karthagers, Noormannen, Grieken, zijn hier geweest en hebben allen duidelijke sporen achtergelaten. Keizer Augustus landde op zijn terugtocht van Egypte op dit eiland en bouwde een prachtig paleis op de plaats waar nu „San Michele“ staat. Hij was echter een te onrustige natuur om hier lang te blijven. Tiberius heeft het laatste tiental jaren van zijn leven echter op Capri doorgebracht (27—37 j. n. Chr.). Overal staan de ruïnes nog van zijn twaalf verspreide paleizen, die vanaf de heuveltoppen, waarop ze werden gebouwd, weerspiegelden met hun pronk van kostbaar marmer en goudmozaïek in het blauwe water. De schoonste van alle was Villa Jovis, waar hij het meest woonde en ook stierf. Duidelijk ziet men aan deze ruïne nog de geweldige afmetingen en wonderbaarlijke versieringen, waarmee dit keizerlijk paleis was versierd. Er staat nog het overblijfsel van een enorme vuurtoren, die met olijfolie werd gestookt en in de oudheid de schepen de weg wees. Hier is ook de Salto de Tiberio (Tiberiusprong), een steile, vreselijke diepte, van waar de keizer van Rome allen die in ongenade waren gevallen in zee wierp. — We blijven niet langer bij het verleden, het heerlijke heden lokt ons meer aan. We wandelen de stad Capri binnen, gezellige plaats, intiem met zijn pleinen en straten en stegen. Huizen onregelmatig van bouw met bloemen en wingerd overwoekerd. Het is 'n hele klimpartij, we zetten ons neer op het binnenste plein, waar we de heerlijke gelati (ijs) proeven kunnen die men hier maakt. 's Avonds komen we hier terug, dan wordt er een klein intiem feest gevierd. Dan komen mandoline- en gitaarspelers en de bevolking verzamelt zich er. Tussen de huizen is dan na de zonnige dag de koelte gekeerd en hangt er een murmelend gerucht van zachte snaarmuziek en neuriënde stemmen. Dat is toch zo iets blij's en gezelligs. Dan ruisen de zangerige liederen van dit mooie land door de avond, „O sole mio“, „Sancta Lucia“, „La Paloma“, „La ritorno di Sorrento“, „O mia bella Napoli“, melodieën door de radio door heel Europa bekend geworden, zodat de toeristen alle meezingen kunnen. Ik zie Duitsers, Fransen, Engelsen, naast mij staat een Wener jongeman, Hollanders (in de minderheid). En allen hommelen mee. Waar mensen elkaar niet kunnen verstaan met woorden, bindt hier het lied allen tesamen tot een gelukkige kameraadschap; hoe jammer: voor slechts zo kort.

We wandelen naar boven, de nieuwe auto-weg naar Anna-capri op. Het is thans wel veel gemakkelijker dan vroeger, toen deze plaats niet anders te bereiken was dan door de trap met zijn 777 treden die de Phoeniciërs in de bergen hieuwen. Deze oude trap zijn we ook meermalen gegaan, goed begaanbaar nog door de onvergankelijke materie waaruit zij gevormd werd: graniet! Boven deze trap ziet men, op een vooruitspringende rots „San Michele”, de bekende witte villa van Dr. Axel Munthe, liggen. Het huis is vol oude kunstschaten, die de bewoner met zijn liefde voor klassiek en antiek verzamelde en zijn tuin met de bekende cypressenlaan, bestaande uit bomen, afkomstig van de Villa d' Este bij Rome. Daar liggen vele opgegraven marmeren beeldfragmenten en brokstukken van het oude keizerlijke paleis. De caprinezen vinden dikwijls in hun tuin of wijngaard overblijfselen van oude bouwwerken. Ze noemen dat Roba di Timberio (rommel van Tiberius). Ik heb in muren, die de bewoners om hun tuinen bouwden, meermalen oude marmeren stenen gevonden, met afgesleten inscripties en tekens! Roba di Timberio! Voor historici om te water: tanden! Zo heeft Axel Munthe vroeger een oude wijngaard met 'n kleine witte kapel gekocht van 'n zekere Vincenzo. Hij heeft de grond om laten spitten en ontzaglijk veel oude schoonheden naar boven gebracht. San Michele heeft hij er gebouwd en het interieur is geheel versierd met deze stenen. Mooi ligt de villa daar met een fantasties uitzicht op de Golf van Napels, links de contouren van de eilanden Isschia, Procida en Posilipo, de heuvels bedekt met zuidelijke vegetatie, 's avonds verlicht met duizenden flikkerende lichtjes. Naast Napels in de verte de immer rokende Vesuvius, de plaatsen Castellamare, Meta, Sorrento met daarachter de Monte Sant' Angelo. Een majestueuze oceaanstomer, de Monte Rosa, vaart heel diep en heel klein beneden ons statig door het fijn-blaauwe water. Lang, lang kijken we naar dit zeldzame landschap, een schouwspel zoals een mens enkele malen in zijn leven slechts kan bewonderen. Je zou het in je willen opnemen, vastleggen op een of andere wondere manier, om er later in moeilijke dagen naar te zien en je er door te laten troosten. We zien de straten dan weer, de witte huizen, mensen als uit donker hout gesneden, het ultramarijn van de zee, kobalt de lucht waarin de zon als een gouden roos gloeit.

En dan de andere kant van het eiland met de terrastuinen, vanwaar we in de zee de beroemde Faraglioni-rotsen zien, het karakteristieke beeld van Capri, waardoor men dit eiland uit de verte herkennen kan. Daar ligt het oude Certosa, dat eens een beroemd Karthuizer klooster was. Eigenaardig is de bouw van vleugels, binnenhoven en torens (14e eeuw-moors). Beneden is de Piccolo-Marina, waar men baden kan in zee, evenals wij dat dikwijls deden bij de ruïnes van de Bagni di Timberio (Tiberius-badhuis), bij de Grande-Marina. Te zwemmen tussen de hoge rotsen in kristalhelder groen-blauw water is een attractie op zichzelf. Als men zwemt

De Faraglioni-rotsen.

ziet men op de zeebodem beneden zich de koralen en zeeanemonen en heel die wondere zeevegetatie tussen ronde witmarmeren stenen. — Dan is er last but not least de Blauwe Grot (Grotta Azurra), die Capri zo bekend maakte. Men vaart met een motorboot langs de grimmige rotsen, totdat men een nauwe grotopening ziet. In kleine kano's embarkeren de passagiers, drie tegelijk en varen de grot binnen, die van binnen straalt van een geheimzinnig blauw licht, reflex van zonneschijn door zee-water. Op een toevallige manier is deze grot ontdekt geworden door de duitse schilder-dichter August Kopisch, die in de zomer van 1826 met zijn vriend, zwemmend langs de rotsen deze holte ontdekte en binnenzwom. Door zijn beschrijving van deze Grotta Azurra werd deze wereldbekend en trok vele toeristen naar Capri. Er is hier ook nog een Grotta Bianca (witte grot), en Grotta Verde (groene grot), maar deze zijn niet zo bekend en schoon als de blauwe. — De valeien van Capri zijn bedekt met vele villa's en landhuizen, alle omringd door mooie tuinen en boomgaarden. En tussen deze wandelen we door vele kronkelende paadjes, die zich van het hoger gelegen plateau naar beneden slingeren langs schilderachtige huizen. O, hoe hebben we gedwaald door deze schone natuur, temidden van bloeiende bloemen en zingende vogels, water, zon en bergen, als in een Paradijs.

